

ŚWIAT WOBEC UCZUĆ RELIGIJNYCH
WARSZTATY DLA DZIENNIKARZY
Licheń, 29-31.03.2012

CZWARTEK, 29.03.2012

15:00 – zjazd, kanapki, zakwaterowanie w domu pielgrzyma ARKA

16:30 Moderator ks. dr hab. Piotr Kieniewicz MIC O UCZUCIACH RELIGIJNYCH SŁÓW KILKA – SA, CZY TEŻ ICH NIE MA?

ks. dr Jerzy Smoleń - Czy istnieje coś takiego jak uczucia religijne?

Uczucia religijne należą do pojęć nieuchronnie niedookreślonych, odnoszą się bowiem do sfery osobistych przeżyć, niepoddającej się ścisłym definicjom. Liczenie się z uczuciami religijnymi – podobnie jak z patriotycznymi i obyczajowymi – to w istocie sprawa kultury społeczeństwa. Tak czy nie? Jak zdefiniować uczucia. Czy nie lepiej mówić o odczuciach?

dr Tomasz Terlikowski – Wzburzenie uczuć jako znak naruszenia wartości.

Uczucia religijne rodzą się z odniesienia do wartości religijnych, transcendentnych i trudnych niekiedy do jednoznacznego zdefiniowania, jednak wcale nie mniej realnych niż to, co można zmierzyć, dotknąć i wyliczyć. Subiektywność odczuć nie zmienia faktu obiektywności wartości, a ostatecznie o te wartości chodzi.

18.15 Zwiedzanie Muzeum im. ks. Józefa Jarzębowskiego MIC w Licheniu

więcej - www.lichen.pl w panelu MUZEUM

19:30 – kolacja (a może grill – marcowy ?)

W przerwach i po zakończeniu każdego dnia - kawiarnia – czas na spotkania i rozmowy przy kawie i ciastku.

PIĄTEK, 30.03.2012

7.30 – Msza św. – kaplica domu Pielgrzyma ARKA

8:30 – śniadanie

9:30 Moderator dr Tomasz Terlikowski

WIZERUNEK BOGA. PRAWO I POLITYKA

Mec. Rafał Sikorski – Czy można naruszyć wizerunek Boga?

W jakim stopniu prawo powinno chronić sferę uczuć religijnych? Czy penalizacja w przypadku obrazy tych uczuć jest właściwa? Jak wiadomo toczą się dyskusje, czy nie wystarczą tutaj inne instrumenty prawne, np. postępowanie cywilne, gdzie obrazę uczuć religijnych można więc potraktować jako naruszenie dóbr osobistych, a kodeks cywilny daje podstawę do dochodzenia odszkodowania. Niemniej są jednak sytuacje, gdy w bardzo brutalny sposób narusza się te uczucia, co nawet prowadzi do napięć społecznych. Wtedy mamy do czynienia nie tylko z ochroną uczuć jednostki, ale i z dbałością o interes ogólny – chodzi o to, żeby nie dopuszczać do ekstremalnych zachowań. W takich sytuacjach penalizacja jest konieczna. Podobnie zresztą gdy obraża się osoby niewierzące ze względu na brak wiary. Przykłady orzeczeń sądowych: chusty we Francji, minarety w Szwajcarii, krzyż we Włoszech. Co to jest sfera publiczna? Czy sama w sobie podlega ochronie. Ustawodawstwo Europejskie.

Ks. dr hab. Prof. US Andrzej Draguła – Kościół w czasach pop-kultury.

O potrzebie nowego języka opowiadania o sacrum. Czy płaszczyzny Kościoła i świeckiego państwa mogą ze sobą nawiązać łączność? Czy jest szansa, że nastąpi między nimi porozumienie? Czy da się je wzajemnie przetłumaczyć? Jak „ocalić Boga” w sekularyzującym się społeczeństwie. Pytanie o „ocalenie” dotyczy obecności wartości w dyskusji publicznej, a ni jedynie oddanie im należnej czci i miejsca (słowacki wielkim

poetą był.... Tylko co z tego) Czy nie jest tak, że Kościół odpowiada na pytania, których sobie już nikt nie stawia, a nie odpowiada na pytania, które ludzie stawiają?

11:00 – kawa

11:30 Moderator dr Tomasz Terlikowski

ŻARTY I KPINY Z KOŚCIOŁA I WIARY. GDZIE JEST GRANICA TOLERANCJI?

dr Paweł Skrzydlewski – O tolerancji słów kilka.

Definicja pojęcia. Historia pojęcia. Współczesna demokracja broni świeckości państwa, by rozmaite wyznania i ludzie niereligijni mieli te same prawa i przywileje. Tak, aby państwo mogło stać się wspólnym domem dla ludzi różnych opcji ideowych. Stanowisko to wynika m.in. z doświadczenia krwawych wojen religijnych ciągnących się dziesiątki lat w Europie u początków nowoczesności. Wtedy ufundowano pojęcie tolerancji. Jeżeli świeckie państwo nie chce preferować żadnej religii, ale jednocześnie nie odrzuca religii jako takiej i bynajmniej nie tworzy aksjologicznej próżni. Jak to połączyć, tak by tolerancja nie była młotem na wyznawców jakiegokolwiek religii i zapewnienie harmonijnego współistnienia ludziom o niekiedy skrajnie odmiennych poglądach.

dr hab. Piotr Kieniewicz MIC – Tolerancja wobec innych wartości.

Obecne zakręcenie świata (nade wszystko świata mediów) wokół tolerancji i demokracji sprawia, że cały porządek wartości uległ splątaniu. Ważniejsze od prawdy stało się z jednej strony „zrobienie newsa”, a z drugiej – nie urażenie kogokolwiek (przy czym do wyraźnie złego tonu jest urażenie się czyimiś uwagami). Jak zatem na nowo uporządkować świat wartości społecznych, by nie negując tolerancji, przywrócić należne miejsce wartościom zdecydowanie od niej ważniejszym. Jak ukazać te wartości, by zostały dostrzeżone i przyjęte?

13:00 – Obiad

**13.30 – Wizyta w lesie grąblińskim i krótkie spotkanie w siostrami anuncjatkami
więcej – www.lichen.pl w panelu ZAKONY WSPÓŁPRACUJĄCE**

15:00 Moderator o. Roman Bielecki OP

KOŚCIÓŁ W CZASACH POP-KULTURY

dr Sławomir Sowiński – Uczucia religijne jako element manipulacji politycznej.

Kościół i religia w sferze prywatnej, politycznej czy publicznej? Pojęcie i granice sfery publicznej? Obecność Kościoła katolickiego w Polsce w życiu publicznym, na tle państw Unii Europejskiej? Czy wolno politycznie agitować w Kościele? Wolność religijna, jej granice? Spory wokół rozumienia wolności religijnej?

Proponowana lektura: S. Sowiński, Kościelna wieża w nowoczesnym mieście, w: Więź nr 11/2011

http://laboratorium.wiez.pl/teksty.php?koscielna_wieza_w_nowoczesnym_miescie_spor_o_kosci

red. Jerzy Sosnowski – Na co może sobie pozwolić artysta?

Co to jest „artystyczna prowokacja”. Jakie są granice takiej prowokacji. Gdzie kończy się „dzieło” a zaczyna kicz i nie ma wartości artystycznej. Na ile można używać symboli religijnych do takich prowokacji. Casusy „Viridiany” Bunuela, „Ostatniego kuszenia Chrystusa” Scorsese. Czy licentia poetica to autocenzura czy też przejaw szacunku i kultury osobistej?

16:30 – kawa

17:00 – Moderator ks. Roman Bielecki OP

WIERZĄCY DZIENNIKARZ W MIEJSCU PRACY

red. Marek Magierowski – Pytanie o neutralność światopoglądową.

Dziennikarz-katolik w niekatolickim czasopiśmie. Jak się zachować w sytuacji gdy wiara jest wyśmiewana a jest się wierzącym dziennikarzem? Obrona własnej wiary: czy dziennikarz może prezentować własne przekonania religijne, własną wiarę? Czy dziennikarz może/powinien być neutralny światopoglądowo? Czy istnieje neutralność światopoglądowa?

Dyskusja uczestników warsztatów.

Jakie są moje doświadczenia ? Czy mogę w miejscu pracy otwarcie prezentować własne przekonania religijne? Czy umiem to robić? Czy moi szefowie respektują moją wiarę? Co robię, gdy jestem zmuszany/zmuszana do podjęcia tematu, który kłóci się moją wiarą? A jak zachowuję się wobec moich kolegów/koleżanek z pracy, którzy są innego wyznania?

18:30 – kolacja

20:00 – film

SOBOTA, 31.03.2012

7:30 – Msza św. – kaplica domu Pielgrzyma ARKA

8:30 – Śniadanie

9:30 Moderator ks. dr hab. Piotr Kieniewicz MIC

WIZERUNEK KOŚCIOŁA – DBAĆ, KSZTAŁTOWAĆ, SPRZEDAĆ W DZISIEJSZYM ŚWIECIE

Piotr Wysocki, Marek Wojciech Grabowski – Religia, chrześcijaństwo, katolicyzm – marka i jej wizerunek.

Warto popatrzeć na świat religii (u nas – nade wszystko chrześcijaństwa, katolicyzmu) z zupełnie innej perspektywy. Chrześcijaństwo jest pewną marką, którą można, a być może nawet trzeba zareklamować, odpowiednio „sprzedać”. Można jej także – jeśli się to będzie robiło nieodpowiednio – zaszkodzić. Przykłady kampanii marketingowych pokazujących religię (niekoniecznie chrześcijańską) jako wartość i coś ciekawego, warte go zainteresowania i bliższego poznania.

o. Jan M. Szewek OFMConv. - Czy Kościół katolicki dba o swój wizerunek?

Jakoś tak się składa, że problemy pojawiają się gdy zaczyna się dotykać symboli religijnych chrześcijaństwa. Mieliśmy wprawdzie jedną małą akcję z karykaturami Mahometa ale szybko zażegnana. Czy nie jest tak że mało dba się o markę jaką jest Kościół i jego symbole. Osobną kwestią jest – czy takie marketingowe podejście w odniesieniu do chrześcijaństwa jest właściwe...

11:00 – Kawa

11:30 Moderator ks. dr hab. Piotr Kieniewicz MIC

PROTEST OBYWATELSKI

Stowarzyszenie „Twoja Sprawa”, red. Rafał Porzeziński

– Warto stanąć okoniem

W Stanach Zjednoczonych można pozwać każdego o wszystko (choć skutki nie zawsze idą po myśli pozywającego. Niekiedy spektakularne wyroki powodują zmianę polityki potężnych firm i instytucji. Podobny efekt można jednak osiągnąć bez angażowania wymiary sprawiedliwości poprzez dobrze zorganizowaną, skoordynowaną akcję protestu obywatelskiego. Mamy już polskie doświadczenia w tym względzie i warto je poznać. Raz, by je dobrze zrozumieć, a dwa – być może – by się w nie może nawet włączyć...

12:30 – Zakończenie

13:00 – Obiad